

A 1802/tillväxt

Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee jäsenehdotusta lentoliikenteen päästöjen vähentämisestä**Ehdotus**

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

*että se laatii yhteispohjoismaisen strategian lentoliikenteen päästöjen vähentämiseksi.***Taustaa**

Kansainvälisen lentoliikenteen ilmastovaikutukset kasvavat voimakkaasti. Tämä on ongelmallista, sillä ilmaston lämpenemisen seuraukset näkyvät jo, ja Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi tarvitaan suuria ponnistuksia. Muutos on kuitenkin mahdollinen, ja päästöjä voidaan vähentää. Pohjoismaiden tulisi tehdä asiassa yhteistyötä, jotta saataisiin aikaan tehokkaita ohjauskeinoja päästöjen vähentämiseksi ja voitaisiin kehittää uusia uusiutuvia polttoaineita. Ehdotamme siksi, että Pohjoismaiden ministerineuvosto laatii yhteispohjoismaisen strategian lentoliikenteen päästöjen vähentämiseksi.

Lentämisen etuna on sen nopeus. Haittapuolena on, että lentäminen vaatii runsaasti energiaa ja tuottaa hiilidioksidipäästöjä. Päästöjen tapahtuminen korkealla ilmassa lähes kaksinkertaistaa niiden ilmastovaikutukset.

Tarve lentää säilyy kuitenkin myös tulevaisuudessa. Siksi on tärkeää kehittää uusiutuvia lentopolttoaineita ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Joitakin aloitteita on jo tehty: esimerkiksi Ruotsin ilmailulinkeino on toimialajärjestönsä kautta hyväksynyt etenemissuunnitelman, jonka tavoitteena on täysin fossiiliton kotimaan lentoliikenne vuonna 2030 ja kaikkien Ruotsista lähtevien lentojen vapautuminen fossiilisista polttoaineista vuonna 2045. Monet suuret toimijat yrittävät ratkaista nykyisiä teknisiä haasteita. Norjan tavoitteena on muuttaa kaikki kotimaanlennot sähköisiksi vuoteen 2040 mennessä. Pitkillä etäisyyksillä sähkölentokoneissa voisi käyttää apuna uusiutuvia polttoaineita. Lyhyet matkat voisi lentää pelkällä sähköllä. Luulajan yliopiston tutkijoiden mukaan Ruotsin kotimaan lentoliikenteen polttoainetarve voitaisiin katkaista kokonaan metsäteollisuuden sivuvirroista tuotettavalla biopolttoaineella ilman lisähakkuita.



Lentoliikennettä säätelevät monin tavoin kansainvälinen siviili-ilmailun yleissopimus (Chicago 1944) ja kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO. Jos Pohjoismaat yhdessä ajaisivat ympäristömyönteisempää lentoliikennettä ICAOssa, tuloksia saattaisi syntyä.

Valiokunnan näkemykset

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta käsitteli keskiryhmän jäsen ehdotusta huhti- ja kesäkuussa 2019. Valiokunnan käsittelyn aikana alkuperäistä jäsen ehdotusta on muokattu niin, ettei siinä enää oteta kantaa lentämiseen matkustusmuotona tai tiettyihin polttoaineisiin, vaan keskitytään varsinaiseen päästökysymykseen. Mietintö perustuu siis uuteen versioon keskiryhmän alkuperäisestä jäsen ehdotuksesta. Kaikki Pohjoismaiden neuvoston puolue ryhmät kannattavat nyt ehdotusta ja sen muotoiluja.

Helsingissä 3. syyskuuta 2019

Eveliina Heinäluoma (sd.)

Freddy André Øvstegård (SV)

Helge André Njåstad (FrP)

Heli Järvinen (vihr.)

Joakim Strand (r.)

Juhana Vartiainen (kok.)

Linda Ylivainio (C)

Lulu Ranne (ps.)

Maria Nilsson (L)

Mikael Staffas (Lib)

Nils Aage Jegstad (H)

Pyry Niemi (S)

Ruth Mari Grung (A)

Solveig Sundbø Abrahamsen (H)

Stein Erik Lauvås (A)

Torhild Bransdal (KrF)